

לפנים העזרה.⁵

ומקשינן: הרי אף לדברי רבי יוסי ברבי יהודה יש להוכיח שביאה במקצת שמה ביאה, כי אם אין שמה ביאה, אם כן, וליעביר פשפש, פתח קטן בכותל הצפוני של העזרה כנגד המזבח, ויעמוד המצורע בחללו, ויכניס ידיו, ויסמוך על הבהמה העומדת במקום הראוי לשחיטה.

ומתריצין: אביי ורבא דאמרי תרוייהו, אי אפשר לעשות פשפש נוסף לעזרה, משום שאמר דוד לשלמה בנו, כאשר נתן לו את

התכנית לבנין בית המקדש [דברי הימים א, כח] "הכל [כל מידות התכנית ניתנו לי בכתב מיד ה', עלי השביל. כל מלאכת התכנית". ומאחר וכל המדות והפתחים ובנין כל הבית נמסרו לדוד מאת ה' בכתב, הרי אין להוסיף ואין לגרוע או לשנות את תכנית המקדש.⁶ וסוברים אביי ורבא שאמנם ביאה במקצת לא שמה ביאה, אך אין אפשרות לפתוח בצפון העזרה, ולכן לא יכול המצורע לסמוך בקירבת מקום השחיטה.

איכא דאמרי, אמר רב יוסף, הברייתא מתפרשת אף לרבי, הסובר שאפשר לשחוט

משום שהמצורע עומד בשער ניקנור המרוחק כ"ב אמה מצפון המזבח, ומבואר בזה ששהייה בפחות משיעור הליכה משער ניקנור עד למקום השחיטה, שהוא כ"ב אמה, אינה נחשבת חסרון לגבי "תכיפה".

והקשה המגן אברהם [או"ח קסו ג], הרי נמצא לפי זה, כי לפי רבי, הסובר שכל צפון העזרה הוא צפון, הרי אם ישחוט בעזרה עצמה סמוך לשער ניקנור [ולא בשער ניקנור עצמו], יוכל המצורע לסמוך אפילו ללא הכנסת ידיו לעזרה כלל. שהרי אין חסרון של תיכף לסמיכה שחיטה אלא במרחק כ"ב אמה ממקום הסמיכה, וכאן יש פחות משיעור זה. ואם כן, מה הוקשה לגמרא שלסוברים ביאה במקצת אין שמה ביאה יש לו לקיים דין תכף לסמיכה שחיטה על ידי שיכניס ידיו לעזרה, הרי אף לעולא, הסובר שביאה במקצת שמה ביאה, יקשה, מדוע לא יסמוך מבחוץ, ולאחר מכן יכניס הקרבן לפנים, וישחטנו!?

ותירץ בביאור הגר"א, שלכתחילה ודאי שצריך לשחוט מיד לאחר הסמיכה, ולא לשהות אפילו שיעור פסיעה אחת, ומה שכתבו התוס' הוא לענין בדיעבד, שעד כ"ב אמה עדיין נחשב

שהתקיים דין תכף לסמיכה שחיטה, ויותר משיעור זה אף בדיעבד אין מועיל.

5. הקשה הגרעק"א, אמנם אין באפשרות המצורע להיכנס לעזרה ולסמוך סמוך למקום השחיטה. אבל אם ביאה במקצת אין שמה ביאה, מדוע לא יכניס ידיו לעזרה בכדי לקיים סמיכה לפני ה' [כפי שנתבאר לעיל מדברי התוס' והרמב"ם].

6. בחידושי רבנו חיים הלוי [הלכות בית הבחירה] מבואר, שבדין זה נאמר שהמקדש כולו, כמו שהוא, נתקדש, וכן צריך להיות קיים כולו בקדושתו כדי שיוכלו להקריב בו קרבנות, ואם יעשה שינוי במשהו ממידות הבית, הרי זה חיסרון בבית המקדש כולו, כי אינו קיים עוד לפי המידות שנקבעו לו. והוכיח זאת ממה שאמר הרמב"ם, שאם קדושת העזרה היתה על הרצפה העליונה בלבד ולא היתה הקדושה גם על קרקעית העזרה, הרי אם נעקרה אבן אחת מרצפת העזרה, נפסלה בכך כל העזרה, כי באותו מקום שנעקרה ממנו האבן חסרה קדושת המקדש, ונמצא שחסרה "מידת המקדש". וכן